

# Karosszék - a Ráth-villa berendezéséből

## Bútorgyűjtemény

|                        |   |
|------------------------|---|
| <b>Leltári szám:</b>   | 53.12.4  |
| <b>Alkotó:</b>         | Horti, Pál (1865 - 1907) / tervező<br>Mahunka, Imre (1859 - 1923) / kivitelező            |
| <b>Készítés ideje:</b> | 1901  |
| <b>Készítés helye:</b> | Budapest  |
| <b>Jelzés:</b>         | nincs   |
| <b>Anyag:</b>          | plüss; szilfa   |
| <b>Technika:</b>       | áttört; faragott; kárpitozott; rovátkolt  |
| <b>Méretek:</b>        | szélesség: 57,5 cm<br>mélység: 48 cm<br>magasság: 110 cm                                  |

Horti Pál 1901-ben - egyebek mellett - egy ebédlőberendezést állított ki az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállításán (ld. IM Adattár, FLT 4746). A téglatestekből szerkesztett, intarziával és ólomüvegbetétekkel díszített tálalószekrényekhez és négyszögletes asztalhoz karosszékeket és kanapét tervezett. Az enyhén kihajló lábú, trapéz alakú ülőlappal készült karosszékek háttámlája öt párhuzamos léccel díszített, felső részén halványzöld csíkos plüssel kárpitozott ovális mező, melyet faragott levelek vesznek körül. A szerkezeti elemeket - a lábakat alul, a karfákat támasztó léceket, a háttámla keretét - vízszintes, párhuzamos rovátkák, vésett vonalak díszítik. Formai megoldásával, kissé nyújtott arányaival a székek a skót Charles Rennie Mackintosh műveit idézik.

A hasonló szerkezetű és díszítésű kanapé elveszett vagy lappang, ahogy a berendezés többi darabja is. Négy darab karosszék azonban Ráth György - az Iparművészeti Múzeum egykori főigazgatója - birtokába került Horti Pál részét vett Városligeti fasori villájának átalakításban. Ráth lakóházának berendezését és gyűjteményeit a magyar államra hagyta a karosszékek onnan kerültek a II. Világháborút követően az Iparművészeti Múzeum gyűjteményébe.

## Irodalom

- Somogyi Zsolt: *A magyar szecesszió bútorművészete*. Corvina Kiadó, Budapest, 2009. - Nr. 47.
- Szerk.: Horváth Hilda: *Egy magyar polgár. Ráth György és munkássága*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - p. 84.
- Szerk.: Dózsa Katalin: *Az áttörés kora. I-II. Bécs és Budapest a historizmus és az avantgárd között (1873-1920)*. Budapesti Történelmi Múzeum, Budapest, 2004. - Nr. 3.2.33.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.4 (Horányi Éva)
- Csenkey Éva, Hadik András, Shinji Kohmoto, Kohmoto Shinji: *PANORAMA: Architecture and Applied Arts in Hungary*. National Museum of Modern Art, Kyoto, Kyoto, 1995. - Nr. 120
- katalógust összeállította: Éri Gyöngyi, O. Jobbágyi Zsuzsa: *Lélek és forma. Magyar művészet 1896-1914*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 1986. - Nr. 928
- Koós Judith: *Horti Pál élete és művészete, 1865-1907*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1982. - 26
- Szerk.: Németh Lajos: *Magyar művészet: 1890-1919*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1981. - 441.
- Koós Judith: *Stytle 1900. A szecesszió iparművészete Magyarországon*. Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, Budapest, 1979. - 93.
- Éri Gyöngyi: *L'Art 1900 en Hongrie*. Petit Palais, Paris, 1977. - Nr. 450
- A századforduló művészete*. István Király Múzeum, Székesfehérvár, 1965. - Nr. 25
- A torinói kiállítás. *Magyar Iparművészet*, 5. (1902). 1902. - 166.

